

BUXORO PSIXOLOGIYA VA
XORIJIY TILLAR INSTITUTI

ILMIY AXBOROTNOMASI

ISSN 3030-3710 (P)
ISSN 3030-3095 (E)

№ 3, 2024

№ 3, 2024

ILMIY AXBOROTNOMA

НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК * SCIENTIFIC BULLETIN

<http://buxpxti.uz>

Husenova Aziza Sharipovna

Buxoro davlat universiteti katta o'qituvchisi,
pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

E-mail: a.sh.husenova@buxdu.uz

BLUM TAKSONOMIYASI ORQALI BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA TANQIDIY FIKRLASH QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI

Annotatsiya. Maqolada blum taksonomiyasi orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish yo'llari, bu sohada olingan bilimlarni mustaqil ravishda qayta takrorlash, ularni egallangan ko'nikma va malakalar bilan uyg'unlashtirish natijasida yangi mustaqil faoliyat yuritish va mashq bajarish qonun - qoidalarini o'rganish zarurati, mohiyati va metodikasi berilgan. O'quvchilar mustaqil ta'limi natijasida erishiladigan yutuqlar bayon etilgan.

Kalit so'zlar: taksonomiya, kognetiv, affektiv, psixomotor, bilish, tushunish, qo'llash, tahlil, sintez, baholash. boshlang'ich sinf, mustaqil ish, mustaqil ta'lim, taksonomiya, kognitiv, affektiv, psixomotor, bilish, tushunish, qo'llash, tahlil, sintez, baholash, o'quvchi, metodika.

WAYS TO DEVELOP CRITICAL THINKING SKILLS IN PRIMARY CLASS STUDENTS THROUGH BLOOM'S TAXONOMY

Abstract. In the article, the ways to develop critical thinking skills in elementary school students through Bloom's taxonomy, the need to independently repeat the knowledge gained in this area, to combine them with acquired skills and competencies, to learn new independent activities and practice rules, essence and methodology are given. Achievements achieved as a result of independent education of students are described.

Key words: taxonomy, cognitive, affective, psychomotor, knowledge, understanding, application, analysis, synthesis, evaluation. primary class, independent work, independent education, taxonomy, cognitive, affective, psychomotor, knowledge, understanding, application, analysis, synthesis, assessment, student, methodology.

ПУТИ РАЗВИТИЯ НАВЫКОВ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ У УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ ЧЕРЕЗ ТАКСОНОМИЮ БЛЮМА

Аннотация. В статье рассматриваются пути развития навыков критического мышления у учащихся младших классов посредством таксономии Блума, необходимость самостоятельного повторения полученных знаний в этой области, сочетания их с приобретенными навыками и компетенциями, освоения новых самостоятельных видов деятельности и правил отработки навыков, приведены суть и методология. Описаны достижения, достигнутые в результате самостоятельного обучения студентов.

Ключевые слова: таксономия, когнитивное, аффективное, психомоторное, знание, понимание, применение, анализ, синтез, оценка начальный класс, самостоятельная работа, самостоятельное обучение, таксономия, познавательное, аффективное, психомоторное, знание, понимание, применение, анализ, синтез, оценка, ученик, методология.

Kirish. Respublikamizda 2020-yil 23-sentabrdagi yangi tahrirdagi "Ta'lim to'g'risida" gi qonunni qabul qilinganligi, maktab ta'lim tizimining ma'naviy - axloqiy tarbiyasida muhim ahamiyatga ega. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi 5712-son Farmonida 2030-yilga kelib Xalqaro baholash reytingida jahonning birinchi 30 ta ilg'or mamlakatlari qatoriga kirishiga erishish hamda xalq ta'limi tizimida ta'lim sifatini baholash sohasidagi xalqaro tadqiqotlarni tashkil etish asosida o'quvchilarning o'qish, matematika va tabiiy yo'nalishdagi fanlardan savodxonlik darajasini baholashga yo'naltirilgan ta'lim sifatini baholashning milliy tizimini yaratish vazifalari belgilangan. Biz raqamli texnologiyalar asrida, ta'lim karyerada muvaffaqiyat qozonishning, turmush farovonligini oshirishning bosh omiliga aylangan davrda yashayapmiz. Zamonaviy ta'lim bizning nafaqat bilim va ko'nikmalarimizni belgilab beruvchi mezon, balki bizning dunyoqarashimizni, bizning dunyo taraqqiyotiga qo'shadigan hissamizni ham aks ettiruvchi muhim qadriyatdir.

Jahonda va mamlakatimizda ta'lim sohasida bo'layotgan o'zgarishlar, ta'lim samaradorligini ta'minlashdagi islohatlar natijasida katta o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. Ya'ni qabul qilingan qonun va farmoyishlar jamiyatimiz ravnaqiga ijobiy ta'sir qilishi shubhasizdir. Ular mamlakatning intellektual salohiyatini oshirishda, davlat ta'lim standarti talablariga javob bera oladigan, yetuk, raqobatbardosh kadrlar tayyorlashda muhim omil hisoblanadi. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'quvchilar mustaqil ta'limini samaradorligini ta'minlash hamda bilim, ko'nikma va malakalarini oshirishda natijador tashkiliy shakllarini tadqiq qilishga bevosita bog'liqdir. Buning uchun ta'limiy uchlik – "maqsad – jarayon - natija" ning o'rta bo'g'iniga hozirda e'tibor kuchaygan bo'lsa-da, bir qator pedagog olimlar ushbu zanjirning boshidagi va oxiridagi halqalarini chuqur o'rganmoqdalar. Amerikalik mashhur psixolog va pedagog Benjamin Blum tomonidan asos solingan savol va topshiriqlar tizimi – bilish faoliyati darajalariga asoslangan o'quv maqsadlari taksonomiyasi zamonaviy ta'lim olamida yetarli darajada keng tarqalgan. O'quv maqsadlari taksonomiyasi o'quvchilar o'zlashtirishining ma'lum bir darajasidan darak beruvchi konkret harakatlari, mazmunan obyektlarni tabiiy o'zaro bog'liqlik asosida murakkablashib borishini ketma-ket joylashtirish orqali turkumlashtirilishi yoki tizimlashtirilishi.

Metodologiya. Mahalliy olimlardan mustaqil ishlarini tashkil etish ishlari bo'yicha tadqiqotlar bilan shug'ullangan U.N.Nishonaliyev, O'.Q.Tolipov, A.R.Xodjaboyev, N.Muslimov, A.O.Qo'ysinov, Sh.Shodiyev, K.Davletov, Ya.Xaydarovlarning ishlarini qayd etish mumkin. Ular umumiy o'rta ta'lim, Oliy va o'rta maxsus kasb – hunar ta'limi tizimida mustaqil ta'limga oid darsliklar va metodik qo'llanmalar ishlab chiqishgan va amaliyotga joriy etishgan. Xorijiy olimlardan Chikago universiteti professori Benjamin Blum tomonidan bilim olish sohasidagi o'quv maqsadlari taksonomiyasining yaratilishi diqqatga sazovordir. Taksonomiya – borliqning murakkab tuzilgan sohalarini tasniflash va sistemalashtirish nazariyasidir. Avvalo, "Blum taksonomiyasi" atamasiga ta'rif bersak. "Taksonomiya" – bu biror narsani ierarxik tartib (pastdan yuqoriga qarab)da joylashtirish prinsipi degan ma'noni bildiradi. Amerikalik psixolog Benjamin Blum boshchiligidagi Chikago universiteti olimlari ushbu oliy maqsadlar tizimini ishlab chiqishgan. Bu g'oya birinchi marta 1956-yilda "Ta'lim maqsadlari taksonomiyasi" kitobida nashr etilgan. Benjamin Blum ta'lim maqsadlarini kognitiv, affektiv va psixomotor deb nomlanuvchi uchta sohaga ajratdi. Kognitiv (bilmoq, anglamoq, tushunmoq va fikrlamoq) soha bu bilim, tushunish va tanqidiy fikrlashga xizmat qiladi.

Tadqiqot natijalari. Bilim sohasi ma'lumotlar bilan tanishish, ularni yodlashdan tortib, olingan ma'lumotlar yordamida muammolarni hal qilishgacha bo'lgan jarayonni o'z ichiga oladi. Affektiv soha his-tuyg'ular bilan bog'liq bo'lib, affektiv sohaning asosiy maqsadi atrofda dunyo hodisalariga hissiy munosabatni shakllantirishdan iboratdir. Bunga odamning turli hayotiy vaziyatlarga, boshqa insonlarning qadriyatlarini, qiziqishlari va moyilliklariga qanday munosabatda bo'lishi kuzatiladi, hamda munosabat bildiriladi. Psixomotor (qo'zg'aluvchi, yaratuvchi) soha amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish bilan bog'liq va turli xil vositalardan foydalanish qobiliyatini maqsadlarga yo'naltirish bilan shug'ullanadi. Siz o'quvchining shikoyat qilishini eshitgansiz: "Bu savol juda qiyin!" Bu keng tarqalgan shikoyat bo'lishi mumkin bo'lsa-da, ayrim masalalar boshqalardan ko'ra murakkabroq sabablari bor. Savol yoki topshiriqning **qiyinchiligi** Blum taksonomiyasi ta'lim maqsadlarini to'g'ri belgilashga yordam beradi. Maqsadlarga asoslanib, o'qituvchi o'quvchilar uchun vazifalarni shakllantiradi va baholash vositalarini tanlaydi. Taksonomiya yordamida o'qituvchi ta'limni tashkil etadi va o'quvchi nafaqat yangi bilimlarni oladi, balki ularni tahlil qilishni va hayotda qo'llashni o'rganadi. Blumning maqsadlar tizimi oddiydan murakkabgacha qurilgan. Eslab qolish va tushunish fikrlash va rivojlanishning eng past darajasiga, qo'llash va baholash – o'rtacha, tahlil qilish va yaratish – fikrlashning yuqori darajasiga tegishli. Blumning fikriga ko'ra, o'qituvchining eng asosiy vazifalaridan biri o'quvchilardagi fikrlashning yuqori darajasiga erishishdir. Davlat kapitalini aniqlash kabi oddiy ko'nikmalar tezda o'lchanishi mumkin. Gipotezani yaratish kabi murakkab ko'nikmalar baholash uchun ko'proq vaqt talab etadi.

Vazifa uchun tanqidiy fikrlash darajasini aniqlashga yordam berish uchun amerikalik psixolog Benjamin Bloom sinf sharoitida zarur bo'lgan tanqidiy fikrlash qobiliyatining turli darajalarini tasniflash uchun bir usul ishlab chiqdi. 1950 - **yillarda** uning taksonomiyasi Bloom barcha o'qituvchilarga ta'lim maqsadlari haqida o'ylash uchun umumiy lug'at berdi.

Tahlillar. Taksonomiyada oltita daraja bor, ularning har biri o'quvchilardan yuqori darajadagi abstraktsiyani talab qiladi. O'qituvchi sifatida siz o'quvchilarni taksonomiyaga ko'chirishga harakat qilishingiz kerak. Afsuski, faqat bilimlarni baholash uchun yozilgan testlar juda keng tarqalgan. Biroq, ma'lumotni eslab qolgan o'quvchilar emas, balki mutafakkirlarni yaratish uchun dars rejalari va testlarida yuqori darajalarni kiritishimiz kerak.

Blum taksonomiyasi bosqichlari

1. BILISH.
2. TUSHUNISH
3. QO'LLASH
4. TAHLIL QILISH
5. SINTEZ
6. BAHOLASH

B I L I S H.

Blumning taksonomiyasini bilish darajasida savollar faqat o'quvchining darsdan aniq ma'lumot olganini tekshirish uchun so'raladi. Misol uchun, ular ma'lum bir urush tarixini eslab qoldimi yoki Amerika tarixidagi muayyan davrlarda xizmat qilgan prezidentlarni biladimi? Shuningdek, u o'qitiladigan asosiy g'oyalarni bilishni ham o'z ichiga oladi. Ehtimol, siz quyidagi kalit so'zlarni ishlatganda bilim haqida savollar yozasiz: kim, nima, nima uchun, qachon, qayerda, nimani tanlash, qanday topish, belgini aniqlash, ko'rsatish, aytib berish, eslab qolish, tanlash. Dastlabki tafakkur darajasi bo'lib, bunda o'quvchi atamalarni, aniq qoidalar, tushunchalar, faktlar, mezonlar, yo'nalishlar, kategoriyalar, tasniflar, shuningdek, abstrakt bilimlar: tamoyillar, aksiomalar, teoremlar, umumlashma fikrlar, strukturalar va shu kabilarni biladi, eslaydi, takrorlaydi, asar voqea-hodisalarini bayon qila oladi.

TUSHUNISH.

Blum taksonomiyasini tushunish darajasi o'quvchilarni faktlarni eslab qolish va uning o'rniga ma'lumotni tushunishga majbur qiladi. Bu darajada ular faktlarni talqin qilishlari mumkin. Misol uchun, turli xil bulutlarni nomlash o'rniga, o'quvchilar nima uchun har bir bulut shu tarzda shakllanganini tushunishlari mumkin. Quyidagi kalit so'zlarni ishlatganda, ehtimol siz tushunish masalalarini yozasiz: solishtirish, taqqoslash, namoyish qilish, izohlash, tushuntirish, kengaytirish, ko'rsatish, ko'rsatib belgilash, bog'lash, tarjima qilish, umumlashtirish, tasniflash. Tushunish darajasidagi tafakkurga ega bo'lganda esa, o'quvchi faktlar, qoidalar, chizmalar, jadvallarni tushunadi, qayta tuza oladi, o'zgartira oladi (so'zdan raqamga yoki obrazga), mavjud ma'lumotlar asosida kelgusi oqibatlarni taxminiy tafsiflay oladi.

QO'LLASH.

Amaliy savollar o'quvchilar olingan bilimlarni qo'llash yoki ulardan foydalanishlari kerak. Ularga hayotiy yechimlarni yaratish uchun zarur bo'lgan sinfda olingan ma'lumotlar bilan bog'liq muammolarni hal qilish talab qilinishi mumkin. Misol uchun, o'quvchi Amerika hukumati sinfida Konstitutsiya va uning tuzatishlar yordamida huquqiy masalani hal qilishni so'rashi mumkin. Quyidagi kalit so'zlardan foydalanganda ilova savollarini yozishingiz mumkin: qo'llash, qurish, ishlab chiqish, intervyu, foydalanish, tashkil qilish, tajriba qilish, rejalashtirish, tanlash, qaror qabul qilish, foydalanish yoki model. Qo'llash darajasidagi tafakkurda o'quvchi olgan bilimlaridan faqat an'anaviy emas, noan'anaviy holatlarda ham foydalana oladi va ularni ma'lum bir model, formula, ko'rsatma asosida to'g'ri qo'llaydi.

TAHLIL.

Tahlil darajasida o'quvchilar bilim va ko'nikmalardan tashqariga chiqishlari va muammoni tahlil qilish uchun foydalanishi mumkin bo'lgan ma'lumotlarni ko'rishlari kerak. Misol uchun, rus tili o'qituvchisi romandagi asosiy qahramoning harakatlari ortida qanday sabablar borligini so'rashi mumkin. Bu o'quvchilardan jarayonni tahlil qilishni va ushbu tahlil asosida xulosa chiqarishni talab qiladi. Tahlil, tasniflash, tasniflarni taqqoslash, kontrastlikni aniqlash, ajratish, ajratishni o'rganish, tekshirish, soddalashtirish, so'rov, test, farqlarni ajratish, mavzu munosabatlari, funktsiya, sabab, xulosa, taxmin. Tahlil darajasidagi tafakkurda o'quvchi yaxlitning qismlarini va ular o'rtasidagi o'zaro bog'liqliklarni ajrata oladi, mantiqiy fikrlash asosida xatolarni ko'radi, faktlar va oqibatlar orasidagi farqlarni ajratadi, ma'lumotlarning ahamiyatini baholaydi.

SINTEZLASH.

Sintezda o'quvchilar ushbu faktlarni yangi nazariyalarni yaratish yoki prognoz qilish uchun ishlatishlari kerak. Ular bir nechta mavzulardan bilim olishlari va xulosaga kelishdan oldin bu ma'lumotni sintez qilishlari kerak bo'lishi mumkin. Misol uchun, agar o'quvchidan yangi mahsulot yoki o'yinni ixtiro qilish so'ralsa, ularni sintez qilish talab qilinadi. Siz, ehtimol, kalit so'zlarni ishlatganda sintez masalalarini yozasiz: qurish, tanlash, birlashtirish, tuzish, yaratish, loyihalashtirish, ishlab chiqish, baholash, shakllantirish, tasavvur qilish, yaratish, yaratishni rejalashtirish, prognoz (bashorat) qilish, taklif qilish, qaror qabul qilish, muhokama qilish, o'zgartirish, original o'zgartirish, yaxshilash, moslashtirish, minimallashtirish, maksimallashtirish, nazariylashtirish, ishlab chiqishni tekshirish, debat

(munozaralar) yoki tavsiya qilish kabi so'zlarni qo'llash. Umumlashtirish darajasidagi tafakkurda o'quvchi ijodiy ish bajaradi, biror tajriba o'tkazish rejasini tuzadi, bir nechta sohalardagi bilimlardan foydalanadi. Ayrim materiallar asosida butunning, yaxlitning obrazini, ko'rinishini yaratadi. Bu bosqich tegishli natijalardan yangi jadval tuzishga urg'u beruvchi ijodiy xarakterdagi faoliyatni taqozo etadi.

BAHOLASH.

Blum taksonomiyasining yuqori darajasi baholashdir. Bu yerda o'quvchilar ma'lumotni baholashlari va muallifning taqdim etishi mumkin bo'lgan ma'lumotlarni to'g'ri yoki noto'g'ri ekanligi haqidagi xulosaga kelishlari kerak. Siz kalit so'zlardan foydalanganda baholash masalalarini yozishingiz mumkin: mukofotlash, tanlash, xulosa qilish, tanqid qilish, qaror qabul qilish, himoya qilish, aniqlash, tanqidiy fikrlash, baholash, oqlash, o'lchash, solishtirish, belgilash, tavsiya qilish, tartibga solish, tanlash, ustuvorlashtirish, fikrni izohlash, tushuntirish, qo'llab-quvvatlash muhimligi, mezonlarni isbotlash, rad etish, ta'sir qilish. Mazkur kategoriya yuqorida ko'rsatilgan barcha kategoriyal bo'yicha o'quv natijalarga erishishni va aniq ifodalangan mezonlarga asoslanib baholash mulohazalarini taqozo etadi. Ichki va tashqi mezonlar asosida baholaydi, o'quvchi mezonlarni ajrata oladi, ularga rioya qila oladi, mezonlarning xilma-xilligini ko'radi, xulosalarning mavjud ma'lumotlarga mosligini baholaydi, faktlar va baholovchi fikrlar orasidagi farqlarni ajratadi.

O'quvchilarning Blum taksonomiyasi bo'yicha bilishga oid o'quv maqsadiga erishganlik darajasini nazorat qilishda ular tomonidan muayyan mavzu bo'yicha ma'lumot va axborotlarni o'zlashtirganlik darajasini aniqlash maqsadga muvofiq. Buning uchun o'quvchi mavzu bo'yicha atamalar, qoidalar, tushunchalar, faktlar, mezonlar, yo'nalishlar, kategoriyalar, eslashi, takrorlay olishi, asar voqealarini bayon qila olishi, ularga ta'rif berishi, ma'lumotlarni qayta ishlashlari, o'z fikrini bayon qilishi, obyekt yoki voqeaning o'ziga xos xususiyatlarini ajratib ko'rsatishi kerak bo'ladi.

Blumning taksonomiyasini amalga oshirishda nimani e'tiborga olish kerak:

O'qituvchilar Blum taksonomiya darajalarining nusxasini qo'lida ushlab turishining ko'plab sabablari bor. Misol uchun, o'qituvchi turli xil o'quvchilar uchun turli mahorat guruhlari talab qilinishini ta'minlash uchun Blumning taksonomiyasini tekshirish orqali vazifani loyihalashtirishi mumkin. Darsni tayyorlashda Blumning taksonomiyasini qo'llash o'qituvchiga barcha tanqidiy fikrlash darajalari butun dars jarayonida zarurligiga ishonch hosil qilishiga yordam beradi.

Xulosa. Blum taksonomiyasi bilan ishlab chiqilgan ko'plab vazifalar, barcha o'quvchilarga haqiqiy hayot uchun zarur bo'lgan tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga qarshi turadigan vazifalar kabi yanada aniqroq bo'lishi mumkin. Albatta, o'qituvchilar Blum taksonomiyasini yuqori darajalarga qaraganda pastroq darajalarda (bilim, dastur) ishlab chiqilgan vazifalarni baholash ancha oson ekanligini tan olishadi. Aslida, Blum taksonomiyasi darajasi qanchalik baland bo'lsa, tasniflash yanada murakkablashadi. Yuqori darajadagi murakkab vazifalar uchun tahlil, sintez va baholashga asoslangan topshiriqlar bilan adolatli va aniq baholashni ta'minlash uchun sarlavhalar muhim ahamiyat kasb etadi.

Oxir-oqibat, o'qituvchilarimiz o'quvchilari-mizga tanqidiy fikrlovchilarga yordam berishlari juda muhimdir. Ma'lumotlarga tayanib, bolalarga murojaat qilish, tahlil qilish, sintez qilish va baholashga yordam berish, ularni maktabda va undan tashqarida o'sishda yordam berish uchun kalit hisoblanadi. Shunday qilib, ushbu kognitiv ko'nikmalar taksonomiyasida o'quvchilarning aqliy rivojlanganlik darajasini aniqlash uchun vazifalar, vazifalarda mavjud bo'lgan fe'l va harakat ifodalangan. Buning uchun Blum taksonomiyasi yetarli darajada shakllantirilgan.

Blum taksonomiyasi har bir kognitiv darajaga mos test topshiriqlari uchun:

- topshiriqlarning tipologiyasini aniqlaydi;
- topshiriqlarda foydalaniladigan fe'llarni ko'rsatadi;
- vazifalarni shakllantirishda qo'llaniladigan asosiy operatorlar ko'rsatiladi. O'quvchilarning jamiyatda o'z o'rnini topishda, yetuk shaxs bo'lishida nafaqat kognitiv soha, balki affektiv va psixomotor sohalarning o'rnini ham ahamiyatlidir. Har qanday qobiliyatli (kognitiv, affektiv va psixomotor) shaxs o'z qobiliyatiga yarasha jamiyatda o'rnini topishga erishishi lozim.

Boshlang'ich ta'lim umumiy o'rta ta'limning poydevori hisoblanadi. Shu bois mamlakatimizda boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishga alohida e'tibor berilmoqda. O'qituvchilar darsda ilg'or pedagogik texnologiyalar va o'qitishning interfaol usullaridan keng foydalanmoqda. Har bir ta'lim muassasasida boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun qiziqarli o'quv-metodik adabiyotlar, jumladan, elektron resurslarning katta zaxirasi mavjud. Sifatli ta'limiy faoliyatni multimedia materiallari orqali tashkil etish an'anaviy usullarga nisbatan afzalligini o'qituvchilar anglab yetdi.

Boshlang'ich sinflarda ona Vatanga muhabbat va sadoqat, ona tilini o'qitishda tilga hurmat, shu bilan birga o'zbek tilining qanchalik boy til ekanligini anglash, o'qish va orfografik til me'yorlariga amal qilishni dars jarayonida tadbiq etish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining yangi tahrirdagi "Ta'lim to'g'risida" gi qonuni. O'RQ-637-son 23. 09. 2020. Ta'lim to'g'risida (lex.uz)
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash" to'g'risida 2019-yil 29-aprel, 5712-sonli Farmoni.
3. Adizov B. R., Khamroev A. R. Modeling activities of teachers when designing creative activities of students // Ilmiy xabarnoma. – С. 69.
4. Abdullayeva Q., Ochilov M., Nazarov K., Fuzailov S., Bikboyeva N. Boshlang'ich maktab darsliklarini yaratish mezonlari. – T.: O'zPFITI, 1994. – 29 b. 5. Адизов Б. Р. Бошланғич таълимни ижодий ташкил этишининг назарий асослари. Пед. фан. док... дисс. – Бухоро, 2002. – 276 б.
5. Hamroev A. R. Modeling activities of teachers when designing creative activities of students //European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences. – 2019. – Т. 2019.

	<i>O'smirlar guruhida psixologik muhofaza motivatsiyasini tadqiq qilishning amaliy - metodik asoslari</i>
205	Жўраев Қўлдошжон Исмамулло ўғли <i>Сущность и структура профессиональной компетенции</i>
208	Idiyeva Manuchehra Ikrom qizi <i>Bolalarni maktabga tayyorlashning innovatsion-psixologik mexanizmlari</i>
213	Yuldashova Dilafruz Shavkatovna <i>Talabalarda o'quv motivatsiya rivojlanishining dinamik xususiyatlari</i>
217	Nazaraliyeva Marxabo Hayitboyevna <i>Bo'lajak ofiserlardagi tolerantlikning shaxs qadriyatlar timzimi bilan bog'liqligini o'ziga xos xususiyatlari</i>
13.00.00 – PEDAGOGIKA	
221	Narzullayev Nuriddin Homit o'g'li <i>Geografiya darslarida fanlararo bog'lanish metodikasidan foydalanish</i>
224	Husenova Aziza Sharipovna <i>Blum taksonomiyasi orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish yo'llari</i>
229	Садуллоева Махфуза Гайбуллоевна <i>Система организации непрерывной педагогической практики в начальных классах</i>
233	Бабаева Шоира Баймуродовна <i>Творческое образование - будущее учебного процесса</i>
237	Ashurova Marhabo Sayfulloyevna <i>Buxoro jadidlarining ta'lim-tarbiyaga oid asarlarida yangi usul maktablarida o'qitish imkoniyatlari</i>
242	Himoyeva Sarvarbegim Jamilovna <i>Boshlang'ich sinf ona tili ta'limida o'quv-biluv topshiriqlarini tashkil etish muammolari</i>
246	Yusufzoda Shabnami Yunus <i>Yozuvga o'rgatish jarayonida o'quv qurollaridan foydalanish texnologiyasini takomillashtirish</i>
252	Yuldasheva Mashxura Muzaffarovna <i>Qadriyatli yondashuv asosida talabalarda tolerantlik tafakkurini takomillashtirish texnologiyasi</i>
10.00.00 – FILOLOGIYA	
255	Ozodova Vasila Ikrom qizi <i>Gazeta nutqidagi frazeologik birliklarning o'ziga xos xususiyatlari</i>
260	Shokirova Marxabo Sharifovna <i>O'zbek va ingliz tillarida rasmiy uslubda stilistik vositalarning foydalanishdagi o'xshashlik jihatlari</i>
266	Jahonova Nargiza Yunus qizi <i>Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quvchilarda ijodiy fikrlashni shakllantirishga qaratilgan mashqlar va ularning tizimi</i>
271	Ozodova Madina Hamza qizi <i>O'quvchilar nutqiy madaniyatini tarkib toptirishda ona tili va o'qish savodxonligining ahamiyati</i>
275	Olloqova O'g'iljon Mamanazarovna <i>2-sinf ona tili darsligi: fonetik va morfologik bilimlar tizimi</i>
283	Sharopova Zarnigor Tolib qizi <i>Boshlang'ich sinf ona tili savodxonligi darslarida o'quvchilarning tanqidiy fikrlash ko'nikmasini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish</i>
288	ОТЧЕТ ПО РЕЗУЛЬТАТАМ ПРОВЕДЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНОГО КОНГРЕССА «ПСИХОЛОГИЯ XXI СТОЛЕТИЯ» 15 - 16 марта 2024 года